Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 1987–1988

20 693

Wijziging van de begroting van de uitgaven en van de begroting van de ontvangsten van Hoofdstuk XII (Ministerie van Verkeer en Waterstaat) voor het jaar 1988 (wijziging naar aanleiding van de Voorjaarsnota; eerste wijziging)

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

Door middel van het onderhavige wetsvoorstel wordt voorgesteld hoofdstuk XII van de begroting van uitgaven van het Rijk voor het jaar 1988 met ca. f 403,6 mln. te verhogen.

De mutaties die tot deze verhoging leiden, zijn in de Voorjaarsnota 1988 (kamerstukken II, 1987/1988, 20 568, nr. 1) aangekondigd.

Op de in die nota opgenomen mutaties dient evenwel een correctie te worden toegepast voor de bij nota van wijziging reeds in de vastgestelde begroting voor 1988 (de wet van 14 april 1988, Stb. 167) verwerkte mutatie. De Voorjaarsnota bevat namelijk mutaties ten opzichte van de ontwerp-begroting 1988, zoals die is ingediend op de derde dinsdag van september 1987, terwijl het onderhavige wetsvoorstel aansluit op de vastgestelde begrotingswet voor hoofdstuk XII.

De aansluiting tussen de nota-mutaties en het onderhavige wetsvoorstel is als volgt (in mln. guldens):

1. Aangekondigd in de Voorjaarsnota 1988 (bijlage IIC) – Ministerie van Verkeer en Waterstaat (blz. 47)		474,0
2. Correctie in verband met nota van wijziging (kamerstukken II, 1987–1988, 20 200, hoofdstuk XII, nr. 21)		
– Totaal volgens vaststellingswet (Stb. 167)	10 129,9	
– Totaal volgens ontwerpbegroting (kamerstukken II, 1987–1988, 20 200, hoofdstuk XII, nr. 1)	10 060,9	
		−69,0
3. Totaal aan te brengen mutaties na correctie		405,0
5. Voorgestelde verhoging		403,6
6. Minder aangevraagd		1,4

Het minder aangevraagde bedrag betreft een in de Voorjaarsnota opgenomen verhoging van f 0,7 mln., terwijl dit een verlaging van f 0,7 mln. had moeten zijn. In dit wetsvoorstel is hiermede rekening gehouden.

Artikelgewijze toelichting

Artikelen 1, 2, 9A, 12, 13, 21, 37, 67, 74, 81, 113, 117 en 152

In mijn brief betreffende de specificatie van de personeelsuitgaven over 1988, welke op 22 januari 1988 in de Kamer is ontvangen (kamerstukken II, 1987–1988, 20 200, hoofdstuk XII, nr. 20), heb ik de Kamer toegezegd de nieuwe personeelsbudgetten en de daarbij behorende endogene compensaties in het wetsvoorstel naar aanleiding van de Voorjaarsnota op te nemen en aan de Kamer voor te leggen.

In tegenstelling tot de in de bijlage bij bovenvermelde brief genoemde bedragen, wijken de in dit wetsvoorstel opgenomen budgetten af. Dit wordt veroorzaakt doordat in de specificatie van de voor personeel benodigde bedragen de budgetten exclusief de sociale lasten zijn vermeld, terwijl in dit wetsvoorstel de budgetten inclusief de geraamde sociale lasten zijn opgenomen. Tevens zijn in de betreffende specificatie posten verwerkt, die niet in de Voorjaarsnota zijn opgenomen. Deze ontbrekende posten zullen in volgende uitvoeringsnota's aan de begroting van Verkeer en Waterstaat worden toegevoegd.

Voor alle duidelijkheid volgt onderstaand een vergelijking tussen de in mijn eerder genoemde brief vermelde bedragen en de bedragen die in de Voorjaarsnota zijn opgenomen (bedragen × f 1 mln.):

Gemeld aan de Tweede Kamer

– Bedrag opgenomen in de begroting 1988	1 076,4
– Afslankingstaakstelling	0,3
– Aanvullende loonbijstelling	3,6
– Kasverschuiving sociale lasten	–2,1
– Correctie vakantie uitkering	2,5
– Correctie budgettaire korting	2,3
– Verhoging F.L.O.-uitkering	3,5
– Herziene raming personeels uitgaven	10,0
– Tekort budget D.V.V.	0,4
D.G.S.M.	2,0
K.N.M.I.	0,4
R.W.S.	21,0
– Doorwerking tekort 1987	10,6
Totaal	1 130,9

Mutaties opgenomen in de Voorjaarsnota		**Verschil**
– Bedrag opgenomen in de begroting 1988[1]	1 076,4	
– Afslankingstaakstelling	0,3	
– Aanvullende loonbijstelling	3,6	
– Kasverschuiving sociale lasten	–2,1	
– Correctie vakantie uitkering	–	–/– 2,5
– Correctie budgettaire korting	2,3	
– Verhoging F.L.O.-uitkering	–	–/– 3,5
– Herziene raming personeels uitgaven[1]	10,0	
– Tekort budget D.V.V.[1]	0,4	
D.G.S.M.[1]	2,0	
K.N.M.I.[1]	0,3	–/– 0,1
R.W.S.[1]	21,0	
– Sociale lasten over tekort budget[1]	6,1	6,1
– Doorwerking tekort 1987[1]	10,6	
– Aanvullende loonbijstelling	8,2	8,2
– Beloning bezwarende omstandigheden	3,4	3,4
– Kasverschuiving A.B.P.-premie	14,0	14,0
– Arbeidsmarkttoelagen[1]	1,9	1,9
– Afkoop vakantiedagen loodsen[1]	9,0	9,0
	1 167,4	36,5

[1] Deze begrotingsgelden worden rechtstreeks op de diverse personeelsartikelen aangevraagd. Hierbij is rekening gehouden met de geraamde sociale lasten.
Het tekort budget K.N.M.I. ad f 0,3 mln. wordt aangevraagd op het materiële artikel (114) van deze dienst. De overige bedragen worden op artikel 18A aangevraagd.

Overigens wordt nog opgemerkt dat in de begroting voor 1988 verzuimd is artikel 37 (Personeel D.G.V.-Algemeen Beheer) te voorzien van een *. In dit wetsvoorstel wordt dit gecorrigeerd.

Artikel 3

Ten behoeve van de verbetering van het comptabel bestel zijn extra middelen uitgetrokken. Het aandeel van Verkeer en Waterstaat hierin bedraagt f 7 mln.

Voorts wordt op dit artikel nog een bedrag van f 4,7 mln. aangevraagd, onder andere ten behoeve van het 'SPITS' project en initiële kosten die betrekking hebben op de nieuwbouw.

Artikel 13A

In het kader van de personeelsafslanking is in de begroting van Verkeer en Waterstaat met betrekking tot het te voeren flankerend beleid een bedrag van f 12 mln. opgenomen.

Om de uitgaven voor dit flankerend beleid zichtbaar te maken, wordt het eerder vermelde bedrag op dit ingevoegde begrotingsartikel aangevraagd. Tevens is dit artikel voorzien van een * om overschrijvingen ingevolge artikel 11 van de Comptabiliteitswet 1976 mogelijk te maken.

Artikel 18A

Het aangevraagde bedrag op dit ingevoegde artikel wordt als volgt gespecificeerd (bedragen × f 1 000).

– kasverschuiving afdracht aan het A.B.P.	14 000
– kasverschuiving sociale lasten	–2 100
– afslankingstaakstelling	300
– aanvullende loonbijstelling	11 800
– correctie budgettaire korting	2 300
– beloning bezwarende omstandigheden	3 400
	29 700

Deze bedragen worden te zijner tijd, door middel van een ministeriële beschikking, over de loongevoelige artikelen verdeeld.

De V.U.T.-kosten ten behoeve van het openbaar vervoer worden rechtstreeks op de artikelen 57 en 58 aangevraagd.

Artikel 18B

Voor de compensatie van prijsstijgingen is uit de aanvullende post f 23,3 mln. beschikbaar gesteld. Dit bedrag wordt thans aangevraagd.

In de Voorjaarsnota is f 3,4 mln. aan de begroting van Verkeer en Waterstaat toegevoegd ter schadeloosstelling van de lagere overheden, doordat de vrijstelling kadastraal recht voor deze lagere overheden is vervallen. Dit bedrag wordt tijdelijk op dit artikel geparkeerd totdat de verdeling over de onder Verkeer en Waterstaat ressorterende diensten bekend is.

Artikel 27

Het op dit artikel aangevraagde bedrag ad f 21,7 mln. heeft betrekking op het in 1988 tot betaling komen van, in het kader van het Meerjarenplan Verkeersveiligheid, aan gemeenten toegezegde premies.

Artikel 39

In de begroting voor 1988 is op dit artikel ten behoeve van het Havenschap Delfzijl, een bedrag uitgetrokken van f 1,2 mln. voor de verstrekking van een renteloos voorschot ter afdekking van exploitatietekorten en een rijksbijdrage van f 3,6 mln. (50%) in het geraamde exploitatietekort van het havenschap inclusief de Eemshaven.

Eind 1987 is door het kabinet echter besloten tot overdracht van het Havenschap Delfzijl/Eemshaven, als gevolg waarvan de in de begroting van 1988 opgenomen bedragen op dit artikel in mindering kunnen worden gebracht.

Artikel 48

In de afgelopen jaren zijn te hoge voorschotten verstrekt aan een aantal vervoerbedrijven. Deze teveel verstrekte voorschotten worden dit jaar terug ontvangen en onder de middelen verantwoord. Gelijktijdig vindt verrekening plaats met andere vervoerbedrijven die in de overeenkomstige periode te laag bevoorschot zijn. Het op dit artikel aangevraagde bedrag ad f 1,3 mln. heeft hierop betrekking.

Artikelen 57 en 58

De op deze artikelen aangevraagde begrotingsgelden hebben betrekking op V.U.T.-kosten over 1988. In het aangevraagde bedrag op artikel 57 is tevens begrepen f 4,8 mln. in verband met de doorwerking van de reële rente over 1987.

Artikel 79

In 1987 is een gedeelte van de ombuigingstaakstelling voor 1988 tijdelijk op dit artikel in mindering gebracht.

Deze ombuigingstaakstelling wordt thans volledig gecompenseerd door de ontvangst van hogere middelen. Hierdoor kan de eerder aangebrachte verlaging ad f 54 mln. ongedaan worden gemaakt door in de Voorjaarsnota een verhoging van eenzelfde bedrag op te nemen.

Op deze verhoging wordt echter in dit wetsvoorstel een tijdelijke verlaging van f 26,1 mln. aangebracht ter compensatie van de in dit wetsvoorstel opgenomen verhogingen op andere artikelen. Per saldo wordt dan ook f 27,9 mln. ten behoeve van de steunverlening zeescheepvaart aangevraagd.

Artikel 80A

In verband met de voorgenomen privatisering van de loodsen per 1 juli 1988, moeten de niet opgenomen vakantiedagen van de loodsen worden afgekocht. Naar verwachting zal deze afkoop f 9 mln. bedragen. Doordat dit bedrag niet is opgenomen in de begroting, wordt dit thans aangevraagd.

Artikel 103

In de betalingen ten behoeve van de bouw en aanschaf van een «flight-simulator» en revisie van door de R.L.S. gebruikte vliegtuigen is verleden jaar vertraging opgetreden. Om de laatste betalingen voor de eerder vermelde bouw en revisie te kunnen laten plaatsvinden, wordt thans f 4,6 mln. aangevraagd.

Artikel 107

De verlaging ad f 1,1 mln. van het bij dit artikel behorende begrotingsbedrag betreft een tijdelijke verlaging ter compensatie van het R.L.D.-aandeel in de doorwerking van het personeelstekort 1987.

Artikel 114

Het op dit artikel aangevraagde bedrag is bestemd voor de betaling van zogenaamde termijnwaarnemers. Met ingang van 1988 is besloten

dat deze waarnemers niet meer ten laste van het personeelsartikel maar ten laste van het materiële artikel worden betaald.

Artikel 120

Op dit artikel wordt een bedrag ad f 0,5 mln. aangevraagd doordat declaraties uit 1987 niet meer in dat jaar konden worden voldaan.

Artikel 121

De verlaging van het begrotingsbedrag is een saldo van enerzijds een verhoging van f 0,3 mln. ten behoeve van uit 1987 daterende declaraties die niet meer in dat jaar konden worden betaald en anderzijds een taakstellende verlaging van f 2 mln. ten behoeve van de te leveren compensatie voor de generale problematiek.

Artikelen 122, 123 en 125

De op deze artikelen aangevraagde bedragen hebben betrekking op declaraties uit 1987 die niet meer in dat jaar konden worden betaald, waardoor de begroting van 1988 dient te worden belast.

Artikel 128

Dit artikel wordt eenmalig met een bedrag ad f 7,9 mln. verlaagd, waardoor prioriteiten worden herschikt.

Artikelen 131, 132, 137 en 138

Ook op deze artikelen is door een nadere prioriteitenstelling begrotingsgeld vrijgekomen, dat wordt aangewend ter compensatie van in dit wetsvoorstel opgenomen verhogingen op andere artikelen.

Op artikel 137 wordt daarnaast een verhoging ad f 0,9 mln. aangevraagd voor uitgaven met betrekking tot het in 1988 gestarte project «MANS» (analyse-onderzoek betreffende belangen en watersystemen Noordzee).

Artikel 133

In 1987 kon als gevolg van een kasvertraging f 12,5 mln. niet ten laste van de begroting in dat jaar worden gebracht. Dit bedrag wordt thans weer aangevraagd.

Artikel 140

In het tweede wijzigingsvoorstel van hoofdstuk XII (Ministerie van Verkeer en Waterstaat) van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Rijk voor het jaar 1987 (kamerstukken II, 1987–1988, 20 355, nr. 7), is dit artikel als gevolg van een kasvertraging met f 45 mln. verminderd. Van dit bedrag wordt voor 1988 f 25,1 mln. aangevraagd.

Artikel 143

De W.U.W.-uitkering wordt bepaald door de uitkeringen over 1987 en de definitieve groei van het motorvoertuigenpark over de periode 1 augustus 1986 tot 1 augustus 1987. Uit de gegevens van het C.B.S. blijkt dat deze groei voor 1988 3,9% bedraagt. Een en ander heeft tot gevolg dat de uit te keren bedragen in 1988 vastgesteld kunnen worden op f 793,6 mln. Ten opzichte van de begroting is dat een tekort van ca. f 24,7 mln.

In 1986 is, als gevolg van de instelling van de provincie Flevoland, op de uitkering aan de overige provincies een bedrag van in totaal f 6 mln. in mindering gebracht. De betreffende provincies hebben hiertegen echter bezwaar aangetekend. Hierdoor dient dit bedrag alsnog aan de overige provincies betaald te worden.

Per saldo wordt ten gunste van dit artikel dan ook ca. f 30,7 mln. aangevraagd.

Artikel 150

De bij dit artikel opgenomen verhoging ad f 15 mln. heeft betrekking op de overdracht van wegen aan de gemeente Dronten. Deze overdracht bestaat uit een gewenningsbijdrage alsmede een afwerkprogramma.

Artikel 151

Het bij dit artikel opgenomen bedrag ad f 6,5 mln. heeft betrekking op de afkoop van onderhoud van de Houtribdijk te Enkhuizen. Dit bedrag was niet in de begroting geraamd.

Artikelen 153, 154, 157, 159 en 160

Met ingang van 1 januari 1987 zijn de taken van de afdeling Automatische Informatie Verwerking (A.I.V.) van de RIJP door de Maatschappij voor Informatica Diensten overgenomen. Om een duidelijker inzicht in deze kosten te verkrijgen, wordt voorgesteld de hierop betrekking hebbende begrotingsgelden die thans over vier artikelen zijn verdeeld, over te boeken en bij het materiële artikel van de RIJP onder te brengen.

Duidelijkheidshalve volgt hieronder een overzicht van de mutaties uit de diverse artikelen van de RIJP naar het materiële artikel (bedragen × f 1 000):

– artikel 153 Materieel	f 3 800
– artikel 154 Sociaal-economische afdeling	–/– f 100
– artikel 157 Bijdragen in de kerkenbouw	–/– f 300
– artikel 159 Cultuurtechnische werken	–/– f 700
– artikel 160 Bouwkundige werken	–/– f 2 700
	Nihil

In aanvulling op het bovenstaande is op artikel 154 een bedrag van f 0,1 mln. in mindering gebracht ter compensatie van de doorwerking van het personeelstekort 1987. Op artikel 159 daarentegen, is het begrotingsbedrag verhoogd met f 0,4 mln. in verband met een aanpassing van de lonen (voor niet-ambtelijke medewerkers) overeenkomstig de landbouw C.A.O. Per saldo bedraagt de verlaging op dit artikel dan ook f 0,3 mln.

Zoals in de toelichting op het tweede wijzigingsvoorstel op de begroting van Verkeer en Waterstaat over 1987 (kamerstukken II, 1987–1988, 20 355), wat betreft het artikel Bouwkundige werken, reeds is medegedeeld, is op dat artikel in 1987 een kasvertraging ontstaan van f 8,1 mln. doordat de uitvoering van de bestuursovereenkomsten met Almere en Zeewolde was vertraagd. Voorgesteld wordt om f 5 mln. van deze kasvertraging aan de begroting van 1988 toe te voegen, waardoor, rekening houdend met de overboeking van de eerder vermelde automatiseringskosten, dit begrotingsartikel met f 2,3 mln. wordt verhoogd.

Artikel 165

Voorgesteld wordt om het oorspronkelijk geraamde bedrag voor investeringen van de P.T.T. in 1988 met f 100 mln. te verhogen. Deze verhoging is bestemd voor extra investeringen. Het grootste deel daarvan

betreft de levering van bedrijfsmiddelen die in 1987 waren gepland, doch waarvan de levering eerst begin dit jaar heeft plaatsgevonden (zie ook de toelichting onder de ontvangsten artikel 109A).

Ontvangsten

Artikel 5A

Door de P.T.T. zal in 1988 een bedrag van f 87,4 mln. van in voorgaande jaren teveel verstrekte voorschotten ten behoeve van de spreiding van deze dienst worden terugbetaald. De werkelijke kosten zijn lager dan geraamd.

Artikel 73A

Het aandeel van België in de in 1986 en 1987 uitgevoerde werken aan de Schelde-Rijnverbinding zal naar verwachting in 1988 worden ontvangen. Doordat deze gelden niet meer in mindering kunnen worden gebracht op de uitgaven in die betreffende jaren, wordt dit artikel ingevoegd.

Artikel 84A

Op dit ingevoegde artikel zullen de te ontvangen rentebaten over 1988 met betrekking tot het nog resterende bedrag van de in voorgaande jaren verstrekte voorschotten worden verantwoord.

Artikel 84B

In verband met de verkoop van overtollig specifiek materieel afkomstig van de stormvloedkering Oosterschelde, wordt in 1988 een opbrengst geraamd van ca. f 0,9 mln. De invoeging van dit artikel dient ter verantwoording van deze ontvangsten.

Artikel 109A

Op basis van de vermoedelijke uitkomst van de resultaten van de P.T.T. over 1987, dient er, na aftrek van de voorlopige afrekening, nog een verrekening ten gunste van het Rijk plaats te vinden van f 208 mln.
Deze meevaller kan als volgt worden gespecificeerd:

– meevaller totaal resultaat	f 43 mln.
– lagere afschrijvingen	f 49 mln.
– in 1987 geplande leveringen van bedrijfsmiddelen die eerst begin 1988 hebben plaatsgevonden	f 90 mln.
– lagere deelnemingen	f 17 mln.
– hogere uitkomst 3½% heffing	f 9 mln.
Totaal	f 208 mln.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
N. Smit-Kroes